

Nyhetsbrev från Bryssel

Maj 2022

1. EU-krönikan
2. Laglig migration- Locka kompetens och talang till EU
3. Konferensen om Europas framtid
4. Hälsounion- Ett gemensamt hälsodataområde
5. Tullunionen- En enda kontaktpunkt
6. Brysselkuriosa- RSC Anderlecht

1. EU-krönikan

Ibland går saker och ting snabbt. Hade någon sagt till mig för något år sedan att vi idag skulle vara mitt uppe i processen för att gå med i Nato hade jag antagligen bara skrattat och trott att personen som sa det var ute och cyklade. Men nu är vi här. Det var någon i sociala medier som skojade om att Putin borde få pris som "Nato salesman of the year" och det ligger nog något i det.

För mig har det gjort att mycket av min tid och tankeverksamhet har gått åt till Nato den senaste tiden. I förhandlingarna är landskapsregeringens position tydlig: Ålands internationellt erkända status som demilitariserat och neutraliserat område ska bestå och Finland är på exakt samma linje. I dessa tider är det extra viktigt att vara tydlig med det här och det är glädjande att se att det hos statsledningen i Finland inte finns några som helst frågetecken kring det. Det var länge sedan vi såg att Ålands internationellt erkända status bekräftades av så många höga politiker så ofta. Demilitariseringen och neutraliseringen står alltså fortsatt mycket stark.

Det är också slående vilket stort intresse det finns för Östersjön här runt om i EU. Många kollegor och bekanta har frågor och funderingar kring Finlands och Sveriges anslutning till Nato och det följs med intresse. Säkerhetspolitiken har, av väldigt naturliga skäl, kommit högt upp på agendan i hela EU.

Samtidigt så kommer kriget i Ukraina att få andra, stora konsekvenser. Vi har redan sett en ökad inflation som kommer sätta press på den europeiska centralbanken att se över hur de driver penningpolitiken. De höga energipriserna och behovet av att göra oss oberoende av rysk energi pressar på utvecklingen av nya energiformer. Men en av de absolut största och mest akuta frågorna kommer att bli pris och tillgång på mat. Kriget får allvarliga effekter på världens matproduktion och det sätter redan nu spår på världsmarknaden. Inom EU behöver vi snabbt öka den egna matproduktionen men det är inte någon lätt uppgift för ett jordbruk som samtidigt kämpar med lönsamheten. I EU:s närområde riskerar dessutom situationen bli mycket allvarlig där många människor riskerar att få problem med tillgången på mat. Vi vet också att höga matpriser historiskt sett också lett till oro och instabilitet.

Det saknas alltså inte direkt utmaningar för EU heller den närmaste tiden. Samtidigt fortsätter det fruktansvärda kriget i Ukraina. Ibland känns det ärligt talat lite hopplöst men det bästa är antagligen att fortsätta jobba på så gott man kan. Jag är i alla fall övertygad om att internationellt samarbete verkligen är något som behövs i nuläget!

Anton Nilsson
Landskapsregeringens representant till EU

2. Laglig migration- locka kompetens och talang till EU

Kommissionen har presenterat ett paket om så kallad laglig migration som innehåller förslag som ska locka kompetens och talang till EU. Detta vill man göra eftersom Europas arbetsmarknader och ekonomier idag är i behov av mer kompetens och arbetskraft. Enligt kommissionen är just ny arbetskraft och kompetens viktigt för återhämtningen från pandemin samt för att lyckas med den gröna och den digitala omställningen. Man vill också underlätta för människor som är på flykt från Rysslands invasion av Ukraina att komma in på arbetsmarknaden i EU. Förutom att locka talang och kompetens vill kommissionen att paketet ska bidra till en förbättrad migrationshantering på lång sikt.

En del av paketet är en översyn av direktivet om kombinerade tillstånd och direktivet om varaktigt bosatta.

Kombinerat tillstånd innebär kort sagt att en tredjelandsmedborgare har rätt att vistas och arbeta i ett medlemsland. När det gäller direktivet om kombinerade tillstånd så vill man göra processerna för att få tillstånd enklare för både arbetssökande och arbetsgivare. Man vill också göra det möjligt för sökande att lämna in ansökningarna om tillstånd i både EU-medlemsstater och även i länder utanför EU samtidigt som man ska garantera likabehandling och skydd mot arbetskraftsexploatering.

I översynen av direktivet om varaktigt bosatta vill man göra det lättare att få status som varaktigt bosatt i EU. Att få status som varaktigt bosatt i EU innebär att man får liknande rättigheter som EU-medborgare. Kravet för att klassas som varaktigt bosatt är att man ska ha bott 5 år i EU med uppehållstillstånd. Man vill förenkla detta genom att förenkla villkoren för inresa till och vistelse i EU till exempel ska det gå att lägga ihop flera olika bosättningsperioder för att komma upp till status som varaktigt bosatt. I översynen vill man också stäkra rättigheterna för varaktigt bosatta och deras familjemedlemmar till exempel genom förbättringar för familjeåterföreningar och underlättad rörlighet i EU.

Kommissionen vill redan i sommar strata ett pilotprojekt för EU:s talangreserv som ska hjälpa till med integrationen för människor på flykt från Rysslands invasion av Ukraina. Man vill också skapa ett matchningsverktyg som ska hjälpa till att matcha arbetsgivare med arbetstagare för att göra EU mer attraktivt för medborgare utanför EU som har de kompetenser som behövs i EU och som söker nya utmaningar. Man vill också göra framsteg i talangpartnerskap med andra länder för att matcha kompetens mellan arbetsmarknaderna i EU och i partnerskapsländer.

Kommissionen tittar även på vilka möjligheter det finns på medellång och lång sikt när det gäller migrationen till EU. Kommissionen ser tre områden som man vill fokusera på:

1. Locka kompetens till omsorg och speciellt långtidsvården
2. Ungdomars rörlighet och möjlighet att utforska nya länder för att skaffa erfarenheter
3. Främja entreprenörskap inom innovation

Läs mer [här](#) och [här](#)!

3. Konferensen om Europas framtid

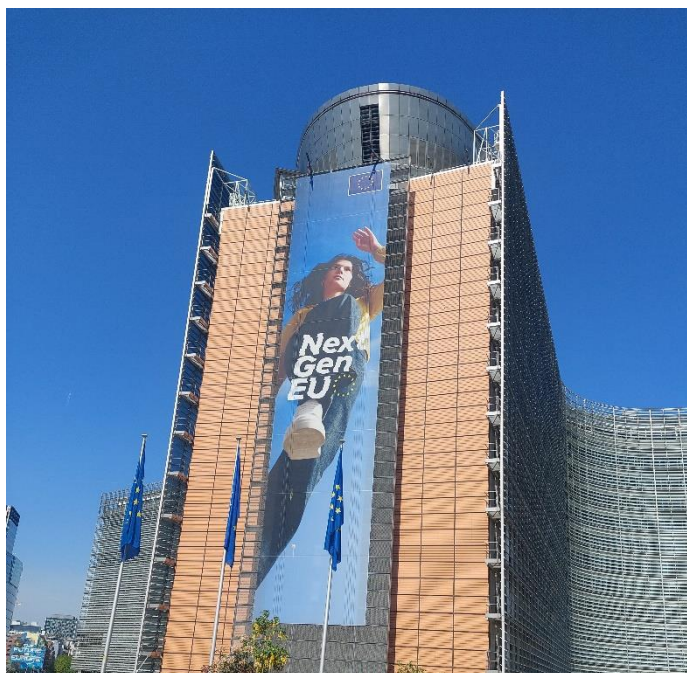
Den 9 maj 2021 på [Europadagen](#) inleddes något som kallas för konferensen om Europas framtid och som det här [nyhetsbrevet](#) berört tidigare. Det är projekt som EU tagit fram för att involvera medborgarna i utformandet av EU:s framtid och diskutera vilka utmaningar EU har och vilka prioritering som borde göras. EU-institutionerna har lovat att följa upp resultaten från konferensen så gott det går enligt deras kompetens och ansvarsområde.

Tanken var alltså att alla medborgare skulle kunna delta i diskussionen om Europas framtid och man ville speciellt att de unga skulle vara med. Det gick att delta i konferensen via fysiska och digitala evenemang för att diskutera Europas framtid.

Den 9 maj 2022 i Strasbourg presenterades resultaten från konferensen genom en rapport som överlämnats till institutionernas ledare. Rapporten består av 49 förslag bestående av konkreta mål och över 320 förslag på åtgärder. Förslagen sträcker sig över nio olika områden till exempel miljö, klimat, ekonomi, jobb, social rättvisa och utbildning. Förslagen baserar sig på medborgares åsikter och rekommendationerna som kommit fram under de olika tillfällena som hållits och har satts samman av en styrelse vars syfte var att övervaka hela konferensen.

Konferensen syfte var att alla EU-medborgare skulle ha möjlighet att vara med i diskussionerna kring Europas framtid och föra fram sina åsikter. Konferensen fungerade också som ett hjälpmedel för EU-institutionerna att lyssna på EU-medborgarna för att förstå vad vill att EU ska göra. Nästa steg för EU är att hitta åtgärder och lösningar på de förslag och önskemål som har presenteras i rapporten. EU-institutionerna kommer därför att analysera förslagen för att se vad de kan göra i enlighet med deras kompetenser och fördragen. En del av förslagen från rapporten har öppnat upp en diskussion för att göra förändringar i fördragen. Medlemsstaterna verkar däremot inte lika pigga på den idén. Återstår att se vad som händer alltså.

Läs mer [här](#) och [här](#)!

4. Hälsounionen- Ett gemensamt hälsodataområde

I samband med covid19-pandemin såg man nyttan av digitala tjänster på hälsoområdet och användningen av digitala tjänster har också ökat mycket under den här perioden. Det finns dock utmaningar i EU eftersom skillnader i regler och system mellan medlemsstater försvårar användningen av dessa. Kommissionen har därför presenterat ett hälsodataområde som en viktig del av den nya hälsounionen. Hälsodataområdet kommer att ge människor mer kontroll över sina hälsouppgifter och folk kommer kunna använda dem i hela EU när man söker vård. Förslaget ska också göra hälsodata mer tillgängligt för forskare, beslutsfattare och företag, samtidigt som integritets- och dataskyddskrav uppfylls.

För den enskilda personen kommer detta att innebära att man får full kontroll och tillgång till sina egna hälsodata. Detta kommer göra att man kan dela med sig av sina hälsodata till sjukvården i alla medlemsstater och då kan de lättare ge rätt vård baserad på hälsodata. Genom full kontroll kommer man också kunna uppdatera, korrigera och begränsa åtkomsten av sina egna hälsodata. Dessutom kommer man kunna få e-recept och laboratorieresultat utskrivna i ett europeiskt format som accepteras i alla medlemsstater. För att upprätthålla säkerheten av hälsodata så kommer man att ställa höga säkerhetskrav på elektroniska patientjournalssystem. Man vill också utse myndigheter som ska skydda medborgarnas rättigheter.

Hälsodataområdet kommer även att gynna till exempel hälsoindustrin, beslutsfattare, forskare och innovatörer, eftersom de under strikta villkor kan få tillgång till data. Detta ska hjälpa beslutsfattare att fatta bättre beslut som gör hälso- och sjukvården bättre och mer effektiv. För forskare kommer detta ge tillgång till mer högkvalitativ hälsodata som i sin tur ska leda till bättre forskning. Industrins tillgång till bättre hälsodata kommer till exempel underlätta utvecklingen av nya hälso- och sjukvårdsprodukter. För att dessa ska få ta del av hälsodata måste de ansöka om tillstånd via myndigheter och hälsodata får endast lämnas ut om uppgifterna används på ett säkert sätt och för ett specifikt ändamål utan att avslöja patientens identitet.

Läs mer [här!](#)

Digitalt covid19- certifikat.

5. Tullunionen- En enda kontaktpunkt

Europaparlamentet och rådet har nått en preliminär politisk överenskommelse när det gäller kommissionens initiativ om en enda kontaktpunkt för tull i EU. Förslaget är att man skall ha ett digitalsystem där man endast laddar upp information om varor till en portal så att man effektivt kan samla in och fördela information mellan myndigheter för varor som importeras eller exporteras från EU. Detta kallar man för "EU singel window environment for customs". Tanken är att när systemet är på plats så ska företag endast behöva ladda upp informationen om varan i en enda portal istället för att ladda upp information i flera portaler som system är idag. Det kommer att vara till nytta för både företag och myndigheterna, eftersom det skapar ett effektivare system samtidigt som alla tullkrav som finns i EU uppfylls.

Initiativet är en del av större projekt som är att modernisera tullkontrollerna i EU. Idag måste man ladda om dokument och information om varor i flera portaler och genom flera processer. Nu vill man helt enkelt göra administrationen i samband med tullärenden enklare.

Målet med det nya systemet är alltså följande:

- Underlätta handeln genom att minska den administrativa bördan för företag
- Öka effektiviteten och samtidigt förbättra efterlevnaden av lagstiftningen
- Främja bättre digitalt samarbete och samordning mellan alla nationella myndigheter i alla medlemsstater

Detta kommer att ta tid att införa och de krävs att flera myndigheter som jobbar kring EU:s gränser är villiga att arbeta tillsammans. Det kommer också behöva investeras i IT-system, förändra nationella lagar och processer för lyckas med införandet av ett enklare tullsystem.

Läs mer [här!](#)

6. Brysselkuriosa- RSC Anderlecht

Om det har undgått någon så är jag, John väldigt intresserad av fotboll. Nu är det alltså dags att presentera Bryssels andra stora fotbollslag Royal Sporting Club Anderlecht, som spelar i den belgiska högsta ligan. Klubben spelar sina hemmamatcher på Lotto Park arenan som ligger i stadsdelen Anderlecht. Klubben kallas ofta också för "Sporting". Anderlecht färger är lila och vitt. Deras matchdräkter är nästan helt lila med några vita detaljer.

Klubben grundades 27 maj 1908 i Anderlecht under namnet Sporting Club Anderlecht. 1933 ändrade klubben namn till Royal Sporting Club Anderlecht. Klubben är Belgiens mest framgångsrika fotbollsklubb med 34 ligatitlar, 9 cuptitlar och även några internationella titlar som till exempel UEFA cupen. Klubben har också rekordet för flest säsonger i rad där man slutat som segrare. Klubben lyckades vinna 5 säsonger i rad under 1960-talet. Klubben har också haft en hel del kända svenska spelare som spelat för dem till exempel Pär Zetterberg och Kristoffer Olsson.

Jag har själv sett ett antal Anderlecht matcher under min tid i Bryssel och har blivit lite av en supporter. Jag kommer att fortsätta följa RSC Anderlecht även efter min praktikperiod i Bryssel. Nedan kommer det några bilder från mina besök på Lotto Park.

RSC Anderlechts hemmaarena Lotto Park.

Brysselderby mellan RSC Anderlecht och Royale Union Saint-Gilloise.

Håll ögonen öppna för nästa nyhetsbrev i juni!

Mars nyhetsbrev hittas [här!](#)

April nyhetsbrev hittas [här!](#)

Mejlet skickas av Ålands landskapsregerings representant i Bryssel. Tanken är att mejlet ska sammanlänka ålänningar med EU-frågor på agendan. Hör av er om ni har frågor eller specifika EU-ärenden ni vill att vi bevakar.

Ni når oss via:

anton.nilsson@formin.fi & john.johansson@formin.fi